

POSTANOWIENIE

25 marca 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Krajewski

na posiedzeniu niejawnym 25 marca 2024 r. w Warszawie
w sprawie ze skargi B.F. o stwierdzenie niezgodności
z prawem prawomocnego postanowienia Sądu Okręgowego w Łodzi
z 9 kwietnia 2021 r., III Ca 1049/20,
wydanego w sprawie z wniosku B.F.
z udziałem E.M., Z.M., J.G.
i miasta Ł.
o ustanowienie zarządcy przymusowego nieruchomości wspólnej,

- 1. odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania,**
- 2. zasądza od B.F. na rzecz J.G. 360 zł zwrotu kosztów postępowania wywołanego skargą wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty.**

(E.M.)

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 9 kwietnia 2021 r. Sąd Okręgowy w Łodzi zmienił postanowienie Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi z 5 czerwca 2018 r. w ten sposób, że oddalił wniosek o ustanowienie zarządcy przymusowego nieruchomości wspólnej.

Wnioskodawca wniósł skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem postanowienia z 9 kwietnia 2021 r. Skarżący zarzucił Sądowi drugiej instancji

błędną wykładnię art. 26 ust. 1 w zw. z art. 19 u.w.l. polegającą na ustaleniu, że przy stosowaniu tego przepisu można wziąć pod uwagę jedynie okoliczności faktyczne mające miejsce po 1 stycznia 2020 r., tj. po wejściu w życie nowelizacji ustawy o własności lokali. Skarżący powołuje się także na naruszenie art. 321 w zw. z art. 231 k.p.c. polegające na niewyciągnięciu przez Sąd drugiej instancji z ustalonych w sprawie okoliczności faktycznych wniosków, które pozwoliłyby na uwzględnienie żądania o ustanowienie zarządcy przymusowego, nawet jeżeli okoliczności te były błędnie interpretowane przez wnioskodawcę.

W piśmie z 24 lipca 2023 r. uczestnik J.G. wniósł o odrzucenie, ewentualnie oddalenie, skargi oraz zasądzenie od wnioskodawcy na jego rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wraz z odsetkami.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy ma charakter prejudykatu umożliwiającego dochodzenie od Skarbu Państwa roszczeń odszkodowawczych za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem wykonywanie władzy publicznej (art. 417¹ § 2 k.c.). Z utrwalonego stanowiska Sądu Najwyższego wynika, że niezgodność z prawem orzeczenia musi mieć charakter kwalifikowany, elementarny i oczywisty (zob. np. postanowienia SN: z 19 kwietnia 2018 r., V CNP 50/17; z 26 kwietnia 2018, IV CNP 53/17, i z 29 września 2022 r., I CNP 29/22). Orzeczenie musi być niewątpliwie sprzeczne z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami albo wydane w wyniku szczególnie rażąco błędnej wykładni lub niewłaściwego zastosowania prawa, które nie wymaga głębszej analizy prawnej. Tylko takiemu orzeczeniu można przypisać cechy bezprawności (zob. postanowienie SN z 29 września 2022 r., I CNP 29/22).

Wstępna ocena skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia ma na celu wyeliminowanie skarg oczywiście bezzasadnych (art. 424⁹ k.p.c.), których podstawy już przy pierwszej ocenie pokazują, że nie doszło do kwalifikowanego naruszenia prawa lub do naruszeń doszło, ale nie mogły mieć wpływu na kształt orzeczenia (zob. postanowienia SN:

z 6 kwietnia 2018 r., III CNP 30/17; z 23 września 2020 r., II CNP 49/19; z 10 grudnia 2020 r., V CNP 51/19; z 17 lutego 2021 r., III CNP 17/20; z 23 lutego 2021 r., V CNP 21/20; z 29 września 2022 r., I CNP 29/22; z 16 listopada 2022 r., I CNP 102/22, i z 31 stycznia 2024 r., I CNP 181/22).

Mając na uwadze powyższe kryteria, skargę należy uznać za oczywiście bezzasadną, gdyż wnioski przyjęte w zaskarżonym orzeczeniu są przekonujące, co w każdym razie wyklucza możliwość uznania, że doszło do naruszenia prawa w stopniu kwalifikowanym. W szczególności przekonujące jest rozumowanie, zgodnie z którym w stanie prawnym obowiązującym od 1 stycznia 2020 r. żądanie wnioskodawcy mogło mieć podstawę wyłącznie w art. 26 ust. 1 u.w.l. Ostatecznie trafny wydaje się również wniosek, że przepisu tego nie można stosować do zdarzeń z okresu wcześniejszego, gdy we wspólnocie obowiązywał inny model zarządu nieruchomością wspólną. Nie sposób było twierdzić, że zarząd nie wypełniał wówczas swoich obowiązków albo naruszał zasady prawidłowej gospodarki, skoro w ogóle nie było obowiązku ani możliwości ustanowienia zarządu. Powołanie zarządu przymusowego przez sąd nie stanowi sankcji z tytułu zaistniałych naruszeń w przeszłości, ale ma na celu racjonalne uregulowanie zarządzania nieruchomością wspólną na przyszłość.

Nietrafny jest również drugi z zarzutów skargi. Został on sformułowany w bardzo zawikłany sposób, ale wydaje się z niego wynikać, że skarżący za błędne uznaje to, iż Sąd drugiej instancji nie przyjął na zasadzie domniemania faktycznego, iż po 1 stycznia 2020 r. zaistniały przesłanki powołania zarządu przymusowego, w szczególności przesłanka w postaci niepowołania zarządu. W tej mierze Sąd Okręgowy trafnie wskazał, że na okoliczności takie wnioskodawca się nie powoływał, w związku z czym przyjęcie w tej mierze ustaleń i oparcie na nich rozstrzygnięcia stanowiłoby wykroczenie ponad granice żądania i naruszałoby art. 321 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania (art. 424⁹ w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania wywołanego skargą orzeczono na podstawie art. 520 § 3, 98 § 1, 1¹, 3 i 4, art. 99 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., a także § 10

ust. 5 pkt 2 w zw. z § 5 pkt 7 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

(E.M.)

[ms]